

DEVİRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVİRİMCİ PRATİK OLMAZ!

 KOMÜNİST

Türkiye Komünist Partisi - Marksist Leninist Merkezi Yayın Organı

1988 Sayı: 16

AJİTASYON-PROPAGANDA POLİTİKASI VE FAALİYETLERİ ÜZERİNE

www.tkpml.com

AJİTASYON-PROPAGANDA POLİTİKASI VE FAALİYETLERİ ÜZERİNE

KP'lerin gelişip güçlenmesi, kitlelerin içinde kök satabilmesi, kitleleri devrime hazırlaması, onları yerinde ve zamanın da harekete geçirebilmesi için doğru bir propaganda ve ajitasyon politikasına sahip olunması gerekir. Bu aynı zamanda teori ile pratik-arasındaki ilişki, strateji ile taktik arasındaki diyalektik bağı iyi kavramayı ve bu temelde iyi bir taktisyen olmayı gerekli kılar. Daha basit bir anlatımla doğru bir propaganda-ajitasyon politikası tespit etmek ve uygulamak, devrimin alçalma ve yükselmelerine göre, devrimin niteliği ve devrimin stratejisi temelinde, kitlelere neyin ne zaman ve nasıl verileceğini iyi hesapla hareket etme sanatıdır. Dolayısıyla bunu da doğru bir taktik önderlik başarıyla uygulayabilir,

“Siyasi çalışma bütün çalışmaların can damarıdır” (Mao) ilkesi her zaman temel bir ilke olarak kavranmalıdır. Propaganda-ajitasyon faaliyetlerimize de bu ilke yön vermelidir. Propaganda faaliyetlerinin özü kitlelerin anlayacağı bir dille düzeni ve siyasi iktidarı her türlü araçtan yerine göre yararlanarak teşhir etmek, her türlü fırsatı kullanarak; sömürüyü, baskıyı, işkenceyi ve nedenlerini açık ve somut bir biçimde anlatmak, kitlelerin bunlara karşı mücadele etmelerinin gerekliliğini, kurtuluşun başka yoldan olmadığını, bununla birlikte mücadele ve kurtuluşun hangi yolla ve nasıl olacağını; yani daha somut bir ifadeyle partimizin görüşlerini kitlelere götürerek benimsemelerini sağlamaya çalışmak vb. şeklinde özetlenebilir. Kısaca **siyasi iktidarın ete geçirilmesi için kitlelerle sağlam bağlar kurmak, kitlelerin hazırlanması ve eğitilmesi amacını hedefler** diyebiliriz.

Ajitasyon-propaganda birbirini tamamlayan **iki ayrı** öge olmakla birlikte bu bir ve **aynı demek anlamına gelmez**. Ortak yanları olduğu gibi çok farklı yanları da vardır. Propagandanın özünün ne olduğu ve neyi hedeflediğini açıkladık. Şimdi de ajitasyonun özünün ne olduğunu ve neyi hedeflediğini açıklayalım.

Ajitasyon çeşitli olaylar karşısında kitlelerin esas olarak duygularına hitap ederek gösterilen ya da varılmak istenen hedefe seferber etmeyi hedefler. Propaganda ise duygulara hitap etmez; tek olaydan yola çıkmayacağı gibi birçok konuyu içeren ve uzun vadeli çalışmanın bir ürünü olarak gündeme gelir. Ajitasyon somut bir konuya veya olayı içermek zorundadır. Bazen propaganda ile ajitasyon birleştirilerek ele alınabilir. Ajitasyon da en önemli şey devrimci coşkidur, kitleyi coşturmaktır. Somut bir olay ve hedef doğrultusunda yapılırlar.

Ajitasyonda temel olan coşturucu bir dildir. İster sözlü isterse yazılı yine hedef kitleye devrimci coşku kazandırmaktır. Bir de ajitasyon her zaman yapılacak bir şey olarak gündeme gelmez. Yani kitle harekete geçirilmek, kitleye moral kazandırmak, kitleyi coşturmak, kitle de büyük bir kin yaratmak, kitlenin nabzını elde tutulmak istendiği anda yapılır. Kitlenin moral ve ruhi durumu çok önemlidir. Ajitasyon da özellikle olaya veya konuya vakıf olmayı kitlelerin somut durumuna hangi sözlerin, hangi insanlar üzerinde etki yapacağını iyi bilmeyi gerektirir. Bazen kitlelerle konuşma yerine bir tek hareket tek bir cümle bir kitleyi coşturmaya, harekete geçirmeye yetebilir. Sözlü ajitasyonda kitleye hitap gücü ve yeteneği gerekliken,

yazılı ajitasyonda ise, düşünceyi yazıya dökmek gereklidir. Yani kalemi güçlü olmalıdır.

Ajitasyon-propaganda faaliyetleri sıkı sıkıya birleştirilmelidir. Kitlelerin güncel sorunlarıyla uğraşmayanlar, kitleleri kazanamaz. Bazı yoldaşlar, kitlelerin ekonomik sorunlarıyla uğraşmayı “ekonomizm” olarak değerlendiriyorlar. Bu, Lenin’i anlamamak demektir. ML’ler kitlelerin salt ekonomik sorunlarından yola çıkarak, kitleleri bilinçlendirmezler. Esası siyasi teşhirdir. Ekonomik sorunlar ise onun bir parçası olarak ele alınmalıdır. Yerine göre ekonomik taleplerden yola çıkarak da siyasi ajitasyon yürütülebilir. Bu her olayın somutunda değişebilir. Sorunu dogmatik ve mekanik şekilde ele almamalıyız. Aksi taktirde, kitlelerle kaynaşmamız söz konusu olamaz. Örneğin, bir karayoluna üst geçit yapılması eyleminden hareketle, bu eylemi siyasi muhteva kazandırabiliriz. Bu ekonomizm değildir. Komünistler, halkın bu tür sorunlarıyla ilgilenmek zorundadır. Böyle bir eylemi daha üst boyutlara yükseltebiliriz. Sorun, bu olayı ustaca kullanmasını bilmektir.

Lenin, “Iskra’ın ‘Raboçeye Dyelo ile Raboçeye Mıysl’ dan daha fazla ekonomik sorunlara değindiğini söylüyor. Kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerine sırt çevirenler, kitlelere siyasi bilinci götüremezler ... diyor ve ekliyor:

“Ajitasyon, bu zalim düzenin her somut örneği ele alınarak yürütülmelidir. (Tıpkı iktisadi sömürünün somut örneklerine dayanarak ajitasyon yaptığımız gibi.) Bu zulüm, toplumun çeşitli sınıflarını etkilediğine göre, hayatın ve eylemin meslek, kanun, özel, ailenin, bilinen vs. vs. gibi alanlarını kapsadığına göre, otokrasiye göre, otokrasiye karşı geniş bir şekilde gerçekleri teşhir etme kampanyası politikasını örgütlenmezsek, işçilerin siyasi bilincini geliştirme görevimizi yerine getiremeyeğimiz besbelli değil midir? Gerçekten siyasi zulmün somut belirtileri konusunda ajitasyon görevini yerine getirebilmek için, bu belirtileri teşhir etmek gerekir (nasıl ki ekonomik ajitasyonu yürütebilmek için fabrikalarda yapılan haksızlıkları açığa vurmaya gerekirse.)” (Lenin, Ne Yapmalı, Sf: 73-74)

“İktisadi mücadelenin mümkün olduğu kadar geniş bir temelde yürütülmesi” doğrudur. Ancak bunu en geniş şekilde uygulanabilir bir araç görmek yanlıştır. Lenin yoldaş’ın söylediği de budur. Siyasi teşhir, düzenin tüm pisliklerini en geniş şekilde, siyasi teşhirinden başka bir şey değildir.

Yukarı da kabaca açıkladığımız gibi ajitasyon, öz olarak kitleleri coşturacak somut hedeflerden birine yönlendirme... sanatıdır diyebiliriz. Burada konu propaganda değil, hedef doğrultusunda salt açığa çıkmış somut hedefe yöneltme söz konusudur.

Görüleceği gibi ajitasyon-propaganda çok yönlü bir faaliyeti gerekli kılıyor. Her kaleme alınan makale, bildiri, şiir, hikaye, broşür, roman vb. ile her oynanan oyun, tiyatro ve söz konusu politikanın birinci parçası ve parti politikasına hizmet edecek şekilde ele alınmalıdır. Amaca hizmet etmeyen bir faaliyet boşur, enerjiyi boşa harcar. Kitlelerin seviyesine göre hitap etmeyen ve ihtiyacına cevap vermeyen, onları devrime yakınlaştırmayan bir faaliyet sonunda KP’nin kitlelerden uzaklaşmasını getirir. Parti görüşlerinin kitleye götürülmesi demek, bu görüşleri sloganvari olarak anlatmak, her şeyi birden vermek, hemen, harekete geçmelerini beklemek değildir. Çok inançlı, özverili ve sabırlı bir iştir kitleyi devrime hazırlamak. Çünkü devrim

çetin ve uzun erimli bir mücadeledir.

Düzeni teşhir etmek tek başına onların yaptıkları gaddarlıkları soyut olarak tekrarlamak değildir. Kitleyi kazanmak, gerçekleri "kaba" anlatımlarla izah etmek, her şeyi yerli yersiz ve zamansız söylemek değildir. Gerektiğinde onları eğlendirmek, güldürmek, moral vermek, duygularına hitap etmeyi de gerektirir. Bunlar şiir; rokan, makale, mizah, bildiri vb. faaliyetler de olabilir.

Demek istediğimiz hedefe giden yolda mücadele metotları ve araçlarının çeşitli olduğudur. Önemli olan neyi ne zaman ve nasıl kullanacağını bilmektir. İşte bu da doğru bir ajitasyon-propaganda politikası anlayışına sahip olmayı gerekli kılar.

Şimdi sorunu çeşitli örneklerle geçmişte çıkardığımız ders ve tecrübeler ışığında biraz daha açmaya çalışalım.

Başta **dil sorunu** üzerine kısaca durmak gerekiyor. KP kimi temsil ediyor, kime hizmet ediyor, kimin için çalışıyor? Bu soruların cevabı KP'nin propaganda-ajitasyon faaliyetlerinde kimin için yazması ve kimin için konuşması gerektiğini ortaya koyuyor. Özelde proletarya, genelde halk için çalışıyoruz. O halde halk için yazmalı ve konuşmalıyız. Yani onların anlayacağı dilde. Şimdiye kadar partimiz sorunu henüz yeterince çözmüş değil. Kendiliğinden çözülecek bir sorun da değildir. Mutlaka bilinçli bir çaba gerektirir. Bu aynı zamanda partimizin iyi yetişmiş propagandist ve ajitatörlere sahip olması ve yenilerini yetiştirmesi gerektiği gerçeğini açığa çıkarır.

Propaganda ve ajitasyon faaliyetleri devrimin niteliğine ve içinde bulunduğu asamaya uygun olarak, devrimin stratejisine hizmet edecek şekilde ele alınmalıdır. Propaganda açısından bunun anlamı şudur; devrimin asgari programını kitlelere kavratmak, kitleleri o temelde eğitip harekete geçirmek için tüm araç ve yöntemleri kullanmak demektir. Ülkemizde temel mücadele biçimi silahlı mücadeledir. Devrimin yolu halk savaşıdır. Dolayısıyla bu iki olguyu gündeme getirir. Birincisi, propaganda-ajitasyon ve kitleleri bilinçlendirme faaliyetlerinin en önemli parçasından birini, kitlelere ihtilalci bir ruh kazandırma, onlara silahlı mücadelenin gerekliliğini (daha doğrusu kaçınılmazlığını) kavratma vb. oluşturur.

Siyasi propaganda faaliyeti ile, silahlı mücadele çelişmez. *“Silahlı mücadele genel olarak politik mücadelenin özel olarak da propaganda ve ajitasyonun”* bir biçimidir. Yani ajitasyon ve propagandanın barışçıl biçimleri olduğu gibi, silahlı biçimleri de vardır. Barışçıl ajitasyon ve propagandayı, silahlı mücadeleyi güçlendirici temelde ele almalıyız, siyasi ajitasyon ve propaganda, kitleleri örgütleme partinin önderliğinde iktidara yürümesini ve almasını amaçlıyorsa, silahlı mücadele ve silahlı propagandanın da amacı budur.

Özellikle gerilla savaşı içinde yer alan yoldaşlar, İK yoldaşın şu sözlerini dikkate almalıdırlar: *“Ülkemizde de halk ordusunun çekirdeğim teşkil edecek olan gerilla grupları, sadece savaşmakla yetinmeyeceklerdir. Aynı zamanda yığınlar arasında propaganda ve ajitasyon yapmalı, yığınları örgütlendirmek ve silahlandırmak... gibi önemli görevleri de yerine getireceklerdir.”* (BY. Sf: 363-364)

Sınıf mücadelesinde sadece silahlı mücadelenin propagandası yapılmakla yetinilmemeli, devrime hizmet eden her türlü teşhir ve bilinçlendirme faaliyetleri gayet demokratik ve barışçıl platformlarda da yapılmalıdır. Geçmişte bu tür faaliyetler küçümseniyordu. En "keskin" yöntemlerle kitlelere gitmek, sanki en iyi

çalışma yöntemi gibi ele alınıyordu. Bugün artık o tür anlayışları terk edip daha mantıklı ve bilimsel yöntemler geliştirmeliyiz. Kitleleri bilinçlendirme ve düzeni teşhir faaliyetleri hiçbir zaman birkaç yöntemle sınırlı değildir. Hayatın kendisi gibi mücadele yöntemleri de çok çeşitli ve karmaşıktır.

Kitlelerde bilincin, tüm mücadele araçlarının ve yollarının en ustaca kullanılarak (stratejik hedefi saptırmadan) gelişeceği perspektifiyle hareket edilmelidir. Hep ihtilalci propaganda, "basın yayın propagandası boş şey!er"dir gibi "sol" anlayışlar üzerinde ciddiyetle durulmalı ve düzeltilmeye çalışılmalıdır.

Geçmişte basın alanında çalışmak için hiçbir yoldaş bulunmazken, askeri alanda çalışmak için yığınla yoldaş vardı. Bu, iki gerçeği ortaya koyuyor. Birincisi; ülkemizde silahlı mücadeleye olan ilginin yoğunluğu (ki bunun içinde maceracı eğilimleri olsa da bu işin tali yönüdür), ikincisi; basın-yayın faaliyetlerinin küçümsemesidir. Bu küçümsemedir ki, bu alanda yoldaş bulmakta güçlük çekiliyordu. Bu da silahlı mücadele ile ona hizmet eden ve kesinlikle küçümsememesi gereken basın-yayın faaliyetleri arasındaki diyalektik bağın yeterince kavranmadığı, ya da kavratılmadığını gösteriyor.

Yaşanılan bunca deneylerden çıkarılan dersler ışığında, artık her imkanı kullanarak partinin stratejik hedeflerinden şaşmadan taktiklerde esnek davranmak, gerektiğinde "en sağcı" kitle örgütlerine bile girerek devrimin ve demokrasinin propagandası inatla sürdürülmelidir. Kitlelerin bilinç düzeyi, bulunduğu alanın ve yörenin özellikleri dikkate alınarak düzeni teşhir ve propaganda faaliyetlerine bir an olsun ara verilmemelidir. Basit ve anlaşılır bir dille demokrasinin, demokratik hak ve özgürlüklerin ve bunlar için mücadelelerin propagandası yapılmalıdır.

Bu noktada somut bir örnek vermek gerekirse; propaganda sadece siyasal alanı kapsamamalı, kitlelere insan oldukları, insanların en temel ve demokratik haklarının ancak, mücadele ile alınabileceği, sömürücü sınıflar tarafından kendiliğinden verilmeyeceği, egemen sınıfların hakları gasp etmekten başka bir şey düşünmeyeceği vb. propagandası da yapılmalıdır. Kitlelerin kendi güçlerine güvenmeleri, sınıflarıyla dayanışmalarının gerekliliği, mücadelede başarı ve hakların alınmasının ancak örgütlü mücadeleden geçtiği vb. basit örneklerle anlatılmalıdır.

Türkiye'de kitlelerde demokrasi bilinci çok geri bir düzeydedir. Kitlelerde yerleşmiş bir demokrasi geleneği, kendi haklarına sahip çıkma geleneği oldukça zayıftır. Bu, ülkemizin ekonomik, siyasi, toplumsal ve kültürel yapılanmasının doğal bir sonucudur. Kitlelerde genel bir eğilim olarak, her şeyi üstten, yani devletten bekleme alışkanlığı vardır. Osmanlı döneminde kökleri atılan bu gelenek halen belli bir gelişme olsa da sürüp gidiyor. (1960'lardan sonra bu gelenek belli ölçüde yıkıldı diyebiliriz.) Sınıf mücadelesinin daha hızlı gelişimi açısından bu bir dezavantajdır, kitleye sürekli "devlet güçlüdür", "devlet yapar", "devlet baba" anlayışları, hakim sınıflarca işlendi. İşte devrimci propaganda politikası, halkımızın bir özelliğini (daha doğrusu ülkemizin gerçeğini) de dikkate alarak oluşturulmalı, kitlede oluşan bu tür anlayışlar yıkılmaya çalışılmalıdır.

Propaganda ve teşhir faaliyetlerinde tek yanlı olarak ve abartılarak soyut şekilde kitleye düşmanın zalimliği ve gaddarlığı anlatılmamalıdır. Bu kendi elimizle, düşmanın kitleleri yıldırma politikasına objektif olarak yardımcı olmak demektir.

Kitleleri eğitmek için gerçeğin bir yanını vermek ve abartmak, gerçeğin diğer yanıyla karşılaştığında yani çıkış yolu gösterilmediğinden kendine olan güveni yitirdiğinde şaşırıp kalır ve bocalama gösterir. KP'si ortaya çıkan ve çıkabilecek olan gerçeklerin nedenlerini ve sonuçları bütünlüklü bir şekilde propaganda ve ajitasyon faaliyetinde kullanarak kitleye götürülmelidir.

Bu anlayış içerisinde hareket ederek, düşmanın vahşetinin anlatılması, düşmanın bu yönleriyle teşhir edilmesi, kitleler "korkar", kitleler "siner" anlayışı arkasına sığınarak bir anlıkta olsa ihmal edilmemelidir. 12 Mart açık faşizmi öncesinde "uslu durun yoksa faşizm gelir" sağ anlayışı, 12 Mart döneminde özellikle burjuva, küçük burjuva aydınları tarafından 12 Mart açık faşizmini kötölemek, teşhir etmek amacıyla sürdürdükleri tek yanlı ve abartılmış propaganda anlayışıyla devam etti. Sonunda kendi yarattıkları o tablo karşısında kendileri korkmaya, çaresiz bir şekilde geri çekilip sıcak yuvalarına dönmeye başladılar. Bu sağ anlayış ve tavırlar daha sonra düşmanın zalimliğini anlatmak, gerçek yüzlerini teşhir etmek, kitlelere yol göstermek görev ve sorumluluğundan kaçmak için, düşmanın zalimliğini anlatıp kitleleri "ürkütmeylem" biçiminde kendini gösterdi. Devrimci ve komünist hareket bu tek yanlı ve abartılmış propagandanın etkisini, 12 Mart döneminde kıramadı, gerçekleri kitlelere anlatıp yol göstermede yetersiz kaldı. (Bunun nedenleri ayrı bir değerlendirme konusu ama devrimci ve komünist hareketin henüz genç ve tecrübesiz oluşu, güçsüz oluşu, sorunun önemini yeterince kavrayamama vb. nedenler önemli rol oynadılar.)

12 Mart faşizmi döneminde yürütülen ajitasyon-propaganda faaliyetlerinden düşülen hatalardan yeterli dersler çıkarılmadı. Dolayısıyla o tür sağ anlayışlara karşı yeterli bir mücadele verilmedi. Bu tüm mücadele alanlarına yansarak devam etti. 12 Mart faşist cuntasının uygulamalarından dersler çıkarılacak; yaklaşmakta ve nefesi her an ensede hissedilen yeni bir faşist cuntanın daha acımasız uygulamalar içine gireceği (ekonomik, siyasi, toplumsal ve askeri gelişmeler bunu zorunlu kılıyordu) kitlelere anlatılarak hazırlanmadı, ona karşı gerekli önemler alınmadı. 12 Eylül askeri darbesinin geleceği önceden kavranarak tespit edilse ve ciddi olarak üzerinde durulseydi (önceden görüldüğü söylene de sorunun öneminin kavranmadığı ortaya çıkıyor) başta partimiz olmak üzere halk kitleleri ve genelde devrimci hareket bu kadar hazırlıksız yakalanmazdı.

12 Mart faşist cuntasının baskı ve zulmünü nedenleriyle birlikte anlatmayı sadece soyut bir ajitasyon-propaganda malzemesi yapıp bununla yetinenler, 12 Mart cuntasına karşı mücadelenin zorunluluğunun ve devrimin propagandasını yapmayı unuttular. 12 Eylül geldiğinde, bırakalım faşist cuntanın zalimliklerini somut olarak açıklayıp, yüzünü teşhir ederek kitleye yol göstermeyi, kendi yollarını bile şaşırıldılar. 12 Eylül gibi bir "canavar" (!) karşısında boyun eğmekten, kaçarak kapağı yurtdışına atmaktan başka bir "çare" düşünmediler. 12 Mart döneminde tek yanlı ve abartılarak yaratılan "canavar", "güçlülük" ve "yenilmezlik" imajı bu defa yerini anti-propagandalarıyla birleşince, daha önce hazırlanmayan kitleler içerisinde kırılması güç bir korku çemberi yaratılması şeklinde kendini gösterdi. Böylece o, çok geniş denilen ve gerçekten de öyle olan, hala gelişme eğilimi gösteren kitle, desteğini hızla geri çekmeye başladı. Bu ise suyla balığın ayrılması (doğru bir taktik politik

uygulanmamasıyla birleşince) ve "canavarın" kolayca balıkları yutması dernekti, nitekim öyle de oldu. (Tabii tek neden bu değil. Ama işin bu yönünü de görmezden gelemeyiz.)

Devrimin içinde bulunduğu stratejik savunma aşamasında düşmanın, vahşet zulüm, işkence ve katliamları kullanarak teşhir edilmesi ve devrimin propagandasının yapılması çok önemlidir, özellikle devrimci durumun gerilediği, kitlelerde mücadele ruhunun köreldiği morallerinin bozulduğu dönemlerde bu tür faaliyetler daha da önem kazanır. Ama bu devrimci direnişin propagandası ihmal edilmeden yapılmalıdır, kitlelerin devrime yakınlaştırılması, mücadele ruhu ve moral kazanmaları amaçlanmalıdır. Çünkü bunlar kitleye kazandırılmadan başka şeyler vermek ve mücadeleye çekmek zordur, hatta olanaksızdır.

Gelecek dönemlerde, hatta bugün özellikle Özal hükümetinin teşhiri ve 12 Eylül AFC ile bağ kurularak hakim sınıfların teşhiri olmak üzere yukarıda anlattıklarımız dikkate alınarak, ajitasyon-propaganda faaliyetleri yürütülmelidir. Bununla birlikte ve onunla içe içe, ama, esas hedef olarak siyasi gerçeklerin kitlelere ulaşması ve ona karşı mücadelenin gerekliliği propagandası istenmelidir. Direniş ve mücadele ve bunların zaferinin kesin olacağı/zulüm ve baskıların propagandasıyla birlikte ele alınıp kitleye anlatılmalıdır. Baskının, zulmün, sömürünün daha genel bir ifadeyle faşist diktatörlüklerin çetin ve kararlı halkın direnişleriyle geriletebileceği, yenilgiye uğratabileceği, pratik deneylerden de somut örnekler verilerek propaganda yapılmalıdır.

Özellikle, partimizin 12 Eylül AFC karşısında mücadeleyi terk etmediği, başta kırsal alanlar olmak üzere, diğer alanlarda da mücadelesini sürdürdüğüünün propagandası yapılmalıdır. Bundan yola çıkılarak silahlı mücadelenin, egemen sınıflara karşı, halkın vazgeçemeyeceği iktidara giden esas yol olduğunun propagandası yapılmalıdır. Barışçı propaganda ve ajitasyonu silahlı mücadeleyle birleştirirsek bu daha da bir değer kazanacaktır. Partimizin yürüttüğü silahlı mücadelenin en geniş propagandası yapılmalıdır, ölen savaşçılarımızın direnişleri ve düşmanla girilen çatışmalarımız sade ve basit bir dille anlatılarak, propaganda malzemesinin önemli bir ögesi olarak kullanılmalıdır.

Bu konuda cezaevlerinde yürütülen direnişler, zengin birer propaganda malzemesi kaynağı olarak ele alınabilir. Faşist diktatörlüğün "canavarlığına" en acımasız uygulamalarına karşı boyun eğmekle değil, ona karşı direnerek, "kadere" boyun eğmek değil, ona karşı bilinçli ve kararlı mücadele etmek olduğu, faşist diktatörlük ne denli barbar ve acımasız olursa olsun, karşısına dikilip inançla, sabır ve kararlılıkla direnilirse, çeşitli mücadele taktikleriyle hareket edilirse, eninde sonunda yerle bir olacağı, kitlelerin beyinlerine kazınmaya çalışılmalıdır.

Belirttiğimiz amaca yönelik propaganda-ajitasyon faaliyetlerinde bir diğer zengin malzeme kaynağı ise, çeşitli siyasi hareketlerin savaşçıları da dahil, devrim uğruna canını esirgemediği mücadele edip şehit düşen devrimciler olmalıdır. Onlar, şanlı mücadele bayrakları olarak hiç elden bırakılmadan anılmalı, kararlılıkları, fedakarlıkları, yiğitlikleri vb. ile zulme, sömürüye, baskı ve işkencelere karşı boyun eğmeden sürdürdükleri mücadelede destanlaşan canlı isyan örnekleri olarak bayraklaştırılmalıdır. Halk için her şeyini feda edip şehit düşenlerin ölümleri yıkılmaz

birer devrim propagandası ve ajitasyon kürsüsü haline getirilmelidir. Ama tek yanlı kahramanlaştırma ve duygu sömürüsüne kaçmadan, sorunun siyasi yönleriyle birlikte yapılmalıdır.

Devrim şehitleri öyle basit, etkileyici ve inandırıcı bir yöntem ve dille anlatılmalı ki, kitleler ölenlerin kendileri için şehit düştüğüne inanarak onlara sahip çıkmalıdır. Ki ölenler ancak böyle halkın kalbinde yer edebilir, onlara inanıp mücadelesinde yaşatabilir. Bunlar şehitlerimizi anmanın ve yaşatmanın bir yönü tabii. Diğer bir yönü ise, onların katillerinden hesap sorulmasıdır. Hesap sormak bir intikam almak amacıyla değil, mücadelenin gelişip güçlenmesi, şehitlerin kitlelere daha etkili duyurulması ve düşmana korku, kitleye moral verilmesidir. Bu tür silahlı eylemler siyasi gerçekleri kitleye en geniş ve etkili açıklama ve propaganda yöntemleri olarak ele alınmalıdır.

Aynı amaca yönelik bir başka ajitasyon-propaganda kaynağı, proleter enternasyonalizmi anlayışı temelinden hareketle, devrim yapmış ülkeler ve halen sürdürülmekte olan ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleridir. Oralardaki mücadeleler enternasyonalist bir ruhla ele alınmalı, propagandası yapılmalı, tanıtılmalı ve oralarda şehit düşenlerin anısı yaşatılmalıdır. Ayrıca o tür mücadele alanlarında düşülen yenilgilerden çıkarılan dersler, tecrübeler ve ayrıca başarılar anlatılarak, kitlelerin bunlardan öğrenmeleri sağlanmalıdır.

Kitleleri bilinçlendirip mücadele içine çekilmelerinde en önemli faktörlerden biri de kitlelerin düşmanlarını çok iyi tanımalarıdır. (Düşmanın güçlü ve güçsüz yanları, neden bu kadar saldırgan oldukları, neden kitlelerin daha güçlü olduğu, son sözü neden kitlelerin söyleyeceği vb. temelinde açıklamalar yapılmalıdır.) Aynı şekilde bu uğraşının bir parçası da kitlenin düşmana karşı aşırı bir kin beslemesi olmalıdır. Yaşanılan sürece göre ülkenin genel ve bölgesel özellikleri de dikkate alınarak bu kin, ulusal ve sınıfsal bir bilinç temelinde oturtulmaya çalışılmalıdır. Kitlelerde oluşan kin ancak bu şekilde onlara kavratılırsa, sosyal bir güç haline dönüşebilir. Sınıfsal ve ulusal "bilinç" (ve bu temelde oluşacak kin) devrimimizin niteliği gereği iç içe geliştirilmeli, devrimin bulunduğu aşamaya göre birisine ağırlık verilmelidir. (Örneğin iç mücadele döneminde sınıfsal, emperyalist işgal döneminde ulusal yön gibi.) Türkiye'nin çok uluslu bir devlet olmasından hareketle, ezilen ulus (Kürt Ulusu) ve azınlık milliyetler sorunu da yine, somut duruma göre ele alınmalı, hangi yönlerine ağırlık verileceği belirlenmeli ve kitlelere propagandası yapılmalıdır.

Sağlam bir kitle ağı yaratmak, "*köylülerimiz düşman askerlerine kin besler, zehirli otlara besledikleri kadar*" sözlerinde ifadesini bulan, bir sınıfsal-ulusal kine sahip kılmaktır. Ancak böyle bir kitle kendisi için kimlerin mücadele ettiğini kavrar, bundan da öte kendi savaşçılara sahip çıkar her türlü yardıma hazır olabilir. İçinde bulunulan sürece göre fiili olarak kendisi de mücadeleye katılabilir. Bu yüzden düşman kitlelere öyle tanıtılmalı ve teşhir edilmeli ki, kitleler bilinçsiz bir insanın açlıktan kıvrandığı sırada, lokması elinden alındığında, alan kişiye karşı duyacağı kını, düşmanlığı, sınıf düşmanına karşı duyabilmelidir. İşte böyle bir sınıf kinine sahip kitle yaratıldığında, devrimin zaferi garantiye alınmış olunur. Böyle bir kitleyi hiçbir güç yenemez. Kitlelerin isteği toplumsal bir güç haline gelince yenilmez olur. Ancak böyle bir kitle kendiliğinden yaratılamaz. Bunu ne tek yanlı bir subjektif

çabaya, ne de objektif gelişmeler kendiliğinden yarabilir. Ancak objektif şartların gelişmesi ve sübjektif çabaların diyalektik bütünlüğü ile yaratılabilir.

Bu konuda öğretici bir örnek vermek istiyoruz: *"Birçok kez zaferle biten bir savaş dönüşü bombardıman uçakları ezmek için kovalamışlardı bizi. Köylüler duman perdesi yayıp birliklerimizi korumak için, tahıl yığınlarını tutuşturup kendi ürünlerini kendi elleriyle yaktılar. Evet böyle durumlarda, o malına çok bağlı en küçük dal parçasını, en küçük 'PADDİ' başağı toplayan köylülerimiz duraksamazlar bile. Savaşın bizi sürüklediği her yerde gençler ailelerine bizi izlemelerine izin versinler diye yalvarırlar, içimizde biri ölürse yerini alacak ondan çok asker vardı. Köylüler, ölen arkadaşlarımıza tabut yapmak için evlerinin döşeme tahtalarını sökerler. 'TET' gecesi her yuvada, en yoksullarında bile, adak tepsisi ailenin ölüleri için ve bir tepsi de kurtuluş ordusu kahramanlarının ruhları için hazırlanır."* (Vietnam Kazanacak)

Burada bu seviyede bir kitle tabanının gerekliliğinden bahsederken silahlı mücadelenin buna bağlandığı ya da soruna mükemmeliyetçi yaklaştığımız sonucu çıkarılmamalıdır. Aksine böyle bir kitle tabanı uzun süren silahlı mücadele içinden inatçı ve sabırlı bir çalışma ve çaba ile yaratılabileceği inancındayız. (Emperyalizmin işgal dönemlerinde bütün kitle tabanı daha kolay ve çabuk yaratıldığı yaşanan tecrübelerinden biliniyor.) Ama yine de gerilla savaşına başlamadan önce asgari bir kitle desteği (geniş olmasa da) gereklidir.

Bu konuda yine Vietnam tecrübelerinden yararlanmak için halk ordusunun bir yetkilisinin şu sözlerini aktaralım: *"Henüz küçük bir çete çekirdeği olduğumuz ve bizden çok güçlü düşmanların çevremizi kuşattığı sırada 'bölgeden ayrılmayın biz sağ kaldıkça siz de yaşayacaksınız' dediler ve bu sözlerini tuttular."* Esas üzerinde durmak istediğimiz sorunun askeri yanları değildir. Önemli olan objektif şartların yardımıyla kitlelerin iradi çabayla bilinçlendirilmesi, inandırılması düşmana karşı kitlelerin kinlerinin geliştirilmesi ve mücadeleye çekilmelidir. Bunun için propaganda-ajitasyon faaliyetlerinin önemi ve yöntemleri, bunların silahlı mücadele ile olan bağının ortaya konulması ve buna hizmet etmesi gerçeğinin vurgulanmasıdır.

Türkiye'de propaganda çalışmalarında temel alacağımız bir başka nokta; Kürt Ulusu ve milliyetler sorununun varlığıdır. Bu konuda yoğun bir propaganda çalışması, Kürtlerin bir ulus olduğu ayrı bir devlet kurma hakkı olduğu, bu hakkı hiç kimsenin ona vermeyeceği, zaten öyle bir hakka sahip oldukları isterlerse de ayrılıp ayrı bir devlet kurabilecekleri, bunu yanlış bile görsek kesinlikle bu isteğin karşısına zorla çıkılmayacağı; zor uygulanmalarına karşı amansız bir mücadele verilmelidir.

Hakim ulus şovenisti etkilerin kırılması için uygun propaganda faaliyetleri örgütlenmelidir. Bu konuda başarının yolu Kemalist ideolojiye karşı mücadeledeki başarıdan geçmektedir, bu temelde yoğun anti-şoven propaganda yürütülmezse, şovenizmin ve sosyal-şovenizmin hızla gelişmesine yardımcı olunur, hem de her iki ulustan, başta proleterler olmak üzere halkın yakınlaşması ve dayanışması zarar görmüş olacaktır. Bununla birlikte Kürt milliyetçi hareketlerinin gelişmesine ve demagoji malzemesi sağlanarak Kürt Halkı'nı peşlerine takmasına yardımcı olacaktır. Kürt ulusal hareketinin gelişmeye başladığı bir dönemde bu görev daha da aciliyet kazanmaktadır.

Kürt ulusal sorunu konusuna, legal ve illegal yayınlarımızın her sayısında yer

vermeliyiz. Ayrıca bildirilerimizde bu konuya özel bir önem verilmeli. Partimizin Kürdistan Bölge Komitesi (KBK) birlik yolunda propagandayı yoğunlaştırırken, batıda da Kürt ulusunun ayrılma hakkının propagandası yapılmalıdır

Bir diğer önemli nokta da ülkemizde devrimin uzun süreli halk savaşı olacağı ve bu savaşın kırsal alanlardan geçeceği (devrimin niteliği gereği) dolayısıyla kırlarda, dağlık ormanlık bölgelerde yerleşim alanlarında (mezra, yayla, göçebe çadırlarında vb.) ikamet eden halkın bu mücadelede temel bir öneme sahip olduğudur, özellikle Türkiye Kürdistanı sınırları içinde yaşayan (başta köylüler) halk arasında yaygın propaganda yapılması örgütlenmelidir.

Geçmişte Türkiye Kürdistanı'nda gelişen ulusal ayaklanmalar sonucu, "yasak bölgeler" ve "mecburi iskan kanunu" adı altında bazı yerleşim alanlarının boşaltılması, sürgüne gönderme, göçmen yerleştirme vb. yöntemler uygulanması bu faaliyetimizde iyi bir materyal olarak kullanılmalıdır. 1938 Dersim isyanı bastırıldıktan sonra Dersim halkı dört bir yana sürgün edildi. Vietnam da ise benzer uygulamalar daha amansızsa ve "stratejik köy" adı altında uygulandı. Yani balığı sudan ayıramayınca bu defa suyu balıktan ayırma yöntemlerini suyu yatağından alıp suni alanlarda toplama yolunu seçtiler. Böylece "balık" sudan ayrılmış oldu. Amerikan emperyalizmi mantığı tersten işleterek Vietnamlı savaşçıları böylelikle halktan ayırmayı hesaplıyordu. Sayılan on binleri bulan "Stratejik Köy" (siz toplama kampı anlayın) kuruldu.

Türkiye Kürdistanı'nda partimizin ve Kürt ulusal güçlerinin gerilla eylemlerinden sonra faşist diktatörlük Kürt Ulusuna karşı 1925-1938'lerdeki uygulamalarını yeniden diriltmeye başladı. Denetimi zor olan dağlık ve sınır yerleşim alanlarını (köyleri) boşalttı. Boşaltmaya devam ediyor. Bu uygulama önümüzdeki dönemde gerilla savaşının gelişip kök salmasıyla daha da hızlanacak, yaygın olarak kullanılabilir. Şimdiden bunları anlatarak yöre halkını eğitmek, uyararak onları bu tür uygulamalara karşı hazırlamak ve düşmanın oyunlarını bozmak için çalışmak gerekir. Neden sürgün edildiklerinin anlatılması sürgüne karşı direnmesini gerektiğinin kavratılmasına çalışılmalıdır. Şimdiden köylülerin başta birçoğu sürgünlere karşı direnme eğilimi göstermeyebilir. Ama yapılacak bu propagandalar ilerde gerçekler kavrandığında devrimcilerle yanaşmasını kolaylaştıran bir neden olabilir. Gittikleri yerlerden yurtlarına dönmeleri için mücadelenin gelişmesine yardımcı olabilir. Geçmiş isyanlarda görülebileceği gibi "zorunlu ikamete" karşı yurtlarını topraklarını terk etmektense dağa çıkmayı tercih edenlerin sayısı az değildir. Yeni dönemde gelişecek bu tür gelişmeler silahlı mücadele saflarına yeni unsurların katılması için potansiyel bir güç olabilir. Bu da önemle dikkate alınması gereken bir noktadır.

Partimiz açısından temel öneme sahip diğer bir noktada şudur; Silahlı mücadelenin başlatılıp yaygınlaştırılacağı kırsal alanlar da çalışacak gerillaların ideolojik olarak, uzun bir savaşa gerçek anlamda inançlı bir biçimde eğitilmesi, her türlü fedakarlığı yapmaya hazırlanması ve fiziksel olarak dayanıklılıkların aktarılmasıdır. Aslında sorunun tüm partililerin eğitilmesi görevi olarak ele alınması gerekli olmakla birlikte, çetin doğa şartları içinde mücadelenin daha da zor olacağı bilinciyle hareket ettiğimizde tüm devrimci savaşçılarımız (ister partili ister ordulu olsun) Vietnamlı bir savaşçının söylediği şu cümlelerdeki gibi üretken, coşkulu ve

uzun erimli sarsılmaz bir moral gücü ve inanca sahip olmaları gerekir: *"Uzun savaş ona her yıl bir derlenme ve belirleme içinde her düşen halk savaşçısını, örülmekte olan devrim kalesinin granitten bir tuğlası olduğu, hiçbir şey in, hiçbir fedakarlığın boşa gitmeyeceği; yere düşen her gerillanın silahının ve mücadele bayrağının yere düşürülmeyeceği; kısacası zaferin er geç ama mutlaka her gün güneşin doğması kadar kesin olduğuna inanılması gerekir."*

Demokratik Hak ve Özgürlükler Konusunda Bazı Yanlış Anlayışlar Üzerine

"Bazı reformcu talepleri proletarya savunur mu?" sorusuna verilen cevapta çok çeşitli olabiliyor. Bazı yoldaşlar, bugün reformcu talepleri, "acil talepler" diye ellerinin tersiyle itiyorlar, örneğin, 141-142'nin kaldırılması, 1982 faşist anayasasında yer alan bazı anti-demokratik yasakların çıkarılması yönündeki mücadeleyi küçümsüyorlar ve "anayasayı temize çıkarmak" olarak yorumluyorlar. Ve bu iddialarına gerekçe olarak, İK yoldaş ve Lenin'i gösteriyorlar. Bu iddiaları getiren yoldaşlar, İK ve Lenin'i kesinlikle anlamamışlardır. İK'nın acil talepler konusunda söylediği şudur:

"Acil talepler asla her şart altında savunulmaz ve desteklenmez. Marksist-Leninistler, 'acil talepleri genel politik taleplerimize ve kitleler içindeki devrimci ajitasyona sıkı sıkıya bağlamak' şartıyla 'devrimci sloganların yerine kısmi talepleri asla ön plana çıkarmamak' şartıyla savunur ve destekler.

Birinci olarak, 'acil talepler' genel politik taleplerimize ve devrimci ajitasyonumuza aykırı düşmemelidir. Yani, kitleler, daha ileri hedefler için mücadele derken, onlar kısmi düzeltmelerin uğruna geriye itilmemelidir. İkinci olarak da acil talepler için mücadele daima tali kalmalıdır, devrimci sloganların yerine bunlar geçmemelidir. Revizyonistlerle, devrimcileri birbirinden ayıran kıstaslar bunlardır." (BY. Sf: 354)

"Bu ilkelere uygun düşmek şartıyla, komünistler 'genel olarak halkın ve özel olarak işçi sınıfının şartlarını iyi hale getirmeye yarayan talepleri elbette savunurlar ve desteklerler.'" (Age. Sf: 354)

Komünistler, reformist talepleri savunmaz ve propagandasını yapmaz diye bir anlayış sakat ve "sol"dur. Komünistler, acil talepleri her şart altında savunmaz. Ayrıca, devrimci propagandanın önüne geçirmez. Reformcu talepleri *"devrimci sınıf mücadelesinin ikincil bir ürünü"* olarak ele alırlar. İK yoldaşın öz olarak söylediği bunlardır.

Partimiz bugüne kadar 141-142'nin kalkmasını ciddi olarak savunmadı. Bunun propagandasını yapmaktan özel olarak kaçındı. Nedeni, bu talebi daha çok sosyal-faşistler ve reformistler öne çıkardığı içindir. Bu talebi bugün, egemen sınıf partileri olan SHP ve DSP de öne çıkarabilir. Biz, 141-142. maddelerin kalkmasında devrimin ilerletilmesi için yararlı görüyor muyuz, görmüyor muyuz? Eğer komünist propagandanın serbestliği, devrimin ilerletilmesi için yararlıysa, o zaman neden bu talebi öne sürmeyelim? Komünist propagandanın serbestliği, partimizin ve devrimci hareketin gelişmesine hizmet edecektir. Partimizin görüşleri kitlelere daha çabuk ulaşacaktır. Kitlelere açıktan komünist propaganda yapma olanağı bulacağız ve bu

örgütlenmemizi daha da kolaylaştırmaya hizmet edecektir. Bunun aksini hiçbir kimse savunamaz.

Anayasa da yer alan, sendika ve toplu sözleşme, dernekler yasası, "polis yasası" vb. yasaların kaldırılmasını talep etmeye hiçbir yoldaş karşı çıkmıyor. Bunlar reformcu taleplerdir. Reformcu talebe karşı çıkan anlayışın bunlara da karşı çıkması gerekiyor. Bunlara karşı çıkmayan anlayış, 141-142. maddelerin kaldırılması talebine de karşı çıkmamalıdır.

Yine aynı anlayış, "NATO'ya hayır AET'e hayır" sloganlarına da karşı çıkıyor. Nedeni ise; bunlara karşı çıkarken "RSE tehlikesini göz ardı ettiği" gerekçesidir.

Bugün ülkemiz NATO bloğu içindedir. Bu blok emperyalist bir bloktur. Özellikle ABD Emperyalizminin çıkarları için kullanılmaktadır. "NATO'ya hayır üsler kapatılsın" dediği zaman, somut bir durumu hedefliyoruz. Böylesi bir talep, "NATO'dan çıkılsın, Varşova'ya girilsin" ikilemini ya da çağrışımını doğurmaz. Kitleleri somut hedefler üzerinden de harekete geçirmesini bilmeliyiz. NATO ve üsler konusunda kitlelerimizi bilinçli kılmalıyız. Bu olay RSE'ye karşı anti propagandayı, onu teşhir etmemeyi doğurmaz.

Sorun mekanik kavranınca, taktik üretemeyiz. Sadece stratejik sloganları sıralar dururuz. Geçmişte en büyük hatalarımızdan biri de budur.

Geçmişte, "MHP kapatılsın, Kontrgerilla, MİT dağıtılsın" kampanyası düzenlemiştik. Bu kampanyaya hiçbir yoldaş karşı çıkmadı. Partimizi güçlendiren bir kampanya oldu. Bu kampanyanın içeriği ve talebi reformcuydu. Ama yapılması gerekiyordu ve doğrudu. Partimiz bu talebi ileri sürmekle, esas hedeflerinden sapıp, reformculuğa asla kaymadı. Ama böylesi bir talebi kitleleri parti etrafında ve devrime kazandırma doğrultusunda seferber etmeye hizmet etti. Partimizi güçlendirdi. Bu talebi hiçbir zaman devrimci sloganlarımızın önüne çıkarmadı.

Reformistlerle komünistlerin amacı farklıdır. Reformistler, reformları kurtuluş olarak görürler ve yalnız bunlar için mücadele ederler. Devrim mücadelesi onların siyasetinde yoktur. Partimiz ise, reformları devrimin bir yan ürünü, onu geliştirici ve güçlendirici temelde bir araç olarak kullanır, kullanılmalıdır da. Kitlelere reformların kurtuluş olmadığını, esas kurtuluşun devrim olduğunun propagandasını yapar. Bazı yoldaşlar, İK yoldaşı dogmatik olarak kavradıkları için sapla samanı birbirine karıştırmaktadır, partiyi kitlelere yakınlaştırmaya bazı reformcu taleplere sırtlarını çevirmekte dirler.

Kavraticı olması açısından Stalin yoldaştan uzun bir alıntı aktaracağız.

"Bazıları, Leninizm'in, genel olarak, reformlara karşı, uzlaşmalara ve anlaşmalara karşı olduğunu sanırlar. Bu kesin olarak yanlıştır. Belirli bir anlamda 'her ne koparırsam kârdır' sözünün doğru olduğunu, bazı koşullarda genel olarak reformların ve özel olarak, uzlaşma ve anlaşmaların gerekli ve yararlı olduğunu bolşevikler de herkes kadar bilir."

"Reformcu için reform her şeydir; devrimci çalışma ise sadece gelip geçicidir, lafı edilecek bir konudur, göz boyamaya yarar. Onun için reform, reformcu taktikle burjuva iktidarı koşulları içindeki kaçınılmaz olarak bu iktidarın bir aleti, devrimci öğelerin dayanışmasını baltalamaya yarayan bir aleti haline gelir."

"Devrimci için ise, tersine, esas olan reform değil, devrimci çalışmadır; onun için

reform, devrimin ikincil ürününden başka bir şey değildir. Onun için devrimci taktik ile reform, burjuva iktidarı koşulları içinde doğal olarak bu iktidarı baltalayan bir araca, devrimi pekiştiren bir araç, devrimci çalışmanın daha da gelişmesi için bir dayanak haline gelir."

"Devrimci, reformu, legal eylem ile illegal eylemi bağdaştırmaya yarayan bir dayanak ve burjuvaziyi devirme amacıyla kitlelerin devrimci hazırlığını amaç edilen illegal çalışmayı pekiştirmeye yarayan bir barınak olarak kabul eder."

"Reformcu ise, tam tersine reformları her türlü illegal eylemden vazgeçmek için, kitlelerin devrime hazırlanışını suya düşürmek için ve 'bağışlama' reformların gölgesinde uykuya yatmak için kabul eder." (Ülkemizdeki reformcuların ve yeni türeyen tasfiyeciler "yasalcılar"ımızın yaptıkları da bu değil mi? Bn..)

"Emperyalizm koşulları içinde reformlar ve anlaşmalar hakkında söylenecek şeyler bunlardır." (Stalin, Leninizm'in Sorunları. Sf: 82-83-84)

Proletarya diktatörlüğü altında reformları ise, Lenin ve Stalin yoldaşlar şöyle açıklıyorlar: "Proleter olmayan sınıfları dağıtmak için, devrime dinlenme molası vermek ve devrimin güçlerini toplama ve yeni bir saldırının koşullarını hazırlama olanağını sağlamak için yandan çevirme hareketleri yolunu tutabilir. Yadsınamaz ki, bu yol, belli bir anlamda 'reformcu' bir yoldur. Yalnız burada köklü bir farklılıkla karşı karşıya olduğumuzu anımsamak gerekir; bu da reformun proletarya iktidarından türemesi, bu iktidara gereksinmesi olan dinlenme molasını sağlaması, devrimi değil, proleter olmayan sınıfların dayanışmasını baltalamasıdır." ... "Böylece, bu koşullarda reform kendi karşıtına dönüşür." (Age. Sf: 84)

"Reformlar ile devrim arasındaki ilişkileri —diyor Lenin—; yalnız Marksizm açık ve doğru olarak belirtir ve Marx, bu ilişkiyi yalnız bir yanıyla, proletaryanın en az bir ülkede az çok sağlam, az çok kalıcı birinci zaferinden önceki koşullar içinde görülebilirdi. O zamanın koşullarında, bu ilişki, şu ilkeye dayanıyordu: reformlar, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesinin ikincil bir ürünüdür. Proletaryanın en az bir ülkede zaferinden sonra, devrim ile reformlar arasındaki ilişkide bir yenilik oldu. İlkede her şey eskisi gibidir; ama biçimde, Marx'ın bizzat önceden göremeyeceği, ama ancak Marksizmin felsefesi ve politikası açısından görülmesi mümkün olan biçimde bir değişiklik oldu... zaferden sonra bunlar (yani reformlar-Stalin) (uluslararası bakımdan hep o 'ikincil ürün' kalmakla birlikte), zaferin kazanılmış olduğu ülke için, ayrıca, güçlerin aşırı bir gerilimi sonucunda, şu yada bu geçici devrimci yoldan aşmak için güçlerin yetmemesinden ötürü zorunlu bir geri çekilme lirasında bile dayanmaya -hem maddi hem manevi anlamda- olanak veren bir 'güç yedekliği' sağlar." (Alıntının önemi üzerine, C. 27, Sf: 84-89)

Stalin'in devrimci mücadeleyi kitlelerin günlük sorunları ile birleştirme anlayışını, bazı yoldaşlar "ekonomizm" olarak suçluyorlar ve buradan hareketle, Komüntern'i ve Stalin'i "kitle çizgisi" konusunda suçlamaya varıyorlar. Bu yoldaşlar İK ve Lenin yoldaşla çeliştiklerini göremeyerek "sol" bir yaklaşım içine düşüyorlar.

Bugün için öne çıkaracağımız talepler, demokratik hak ve özgürlüklerdir. Bunlar, işçi sınıfının sendikal, toplu sözleşme, genel grev hakları, sendikal ve mesleki dernek kurma hakları, genel af, toprak sorunu, gençlik için, YÖK (bu bağlamda demokratik ve özerk üniversite), Kürt Ulusuna yapılan milli baskı ve kendi kaderini tayin etme

hakkı. 12 Eylül'ün sorgulaması (bu bağlamda işkencecilerden hesap sorulması ve yargılanması), DGM ve Sıkıyönetim Mahkemelerin lağvedilmesi. 141-142. maddelerin kaldırılması, komünist propagandanın serbest bırakılması vb.dir

Çeşitli milliyetlerden Türkiye Halkının baş düşmanı olan Evren (cunta), Özal çetesi (bağlamda ABD Emperyalizminin uşaklarını) hedefleyen yoğun bir propaganda ve ajitasyona girişmeliyiz. Bunların özünde Evren-Özal çetesinden farklı olmadıklarını, pratik örnekleri ile göstermeliyiz.

Örneğin bugün, Genel Af ve 12 Eylül dönemindeki işkencecilerin cezalandırılması, (bu bağlamda 12 Eylül'ün sorgulanması. DGM ve Sıkıyönetim Mahkemelerin kaldırılması öne çıkarılmalı. Evren-Özal çetesinin teşhiri yoğunlaştırılmalıdır. Kürt ulusu üzerindeki baskının teşhiri her zaman güncelliğini koruyacaktır. Bunu uzun vadeli olarak ele almalıyız.

Her parti organı, parti hücresi, çalışma alanlarındaki somut durumu da dikkate alarak, propaganda ve ajitasyonunun muhtevasını belirlemelidir, işçi sınıfı içinde çalışmalar bu kesimin sorunlarını dile getirmeli, faşist Türk Devleti'nin her alandaki uygulamaların geniş bir siyasi teşhirine gitmelidir, işçi sınıfına yönelik uygulamalar olsun gençliğe ve Kürt Ulusuna uygulananlar olsun, köylülere ve diğer halk kesimine yapılan baskılar olsun, TC'nin (Kemalizm'in teşhiri de öne çıkarılarak) kuruluşundan bugüne kadar örnekleri verilerek yapılmalıdır.

T. Kürdistanı'nda çalışan yoldaşlar, buranın ulusal özelliklerini de dikkate alarak sorunlar dile getirmeli, partinin ulusal sorundaki görüşlerinin en geniş propagandasını yapmalıdır.

Bugün işkencecilerin teşhiri ve cezalandırılması ileri kitlelerin önemli talepleri arasındadır. Partimiz bunu dikkate almalıdır. İşkencecilerin cezalandırılmasının en ileri kitleleri partimizle birleştireceğini, en azından ona hizmet edeceğini görmelidir. Ancak sorun aceleyle getirilmeden, yapılacak eylemlerin (özellikle şehirler açısından) getireceği yarar ve zararlarına bakılmalı ve partiyi güçlendirecek temelde ete alınmalıdır. Yapılan bir eylem parti örgütüne önemli bir zarar verecekse, parti örgütü bunu kaldıracak güçte değilse, bu tür şeylere hemen girişilmemelidir. Ancak kırsal alanda bu sorun pek önemli değildir. Her fırsatta düşmana yönelik silahlı eylemler yapılmalıdır.

Komünist, Sayı: 16, 1988'den alınmış ve düzenlenmiştir.